

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XIV. évfolyam 7-8. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2019. július-augusztus

- Elkezdődött a gólyák elengedése
- 2020 az Év madara: erdei fülesbagoly
- Csúcsszezon
- Egy kicsit

Elkezdődött a gólyák elengedése

Július végén, augusztus elején naponta érkeznek gólyák hozzánk. Ilyenkor nemcsak nálunk van csúc szezon, hanem más mentőhelyeken is, ugyanis a gólyák július közepétől kezdenek kirepülni a fészkekből, e napokban javában tart ez a folyamat. A kirepülést követően a fiókák életükben először találkoznak villanydróttal, kerítéssel,

ereszcsatornával, így megvan annak a lehetősége, hogy beakadnak valahová, nekiütköznek valaminek, áramütést szenvednek, lábukat, szárnyukat törik. Az ország minden területéről érkeztek sérült gólyák az elmúlt hetekben, legtöbbször a környékről: Sárrétudvariról, Pocsajról, Debrecen határából, Polgárról, Tiszacsegéről,

Egyekről, Balmazújvárosról, Hajdúszoboszlóról, de Kecskemétről és Szentés környékéről is érkezett több madár. A sérült madarak egy része műtéten esik át, ezt követően egy speciális szerkezettel segítjük a mihamarabbi felépülést, s vannak olyan madarak, amelyeknek infúziót, fájdalomcsillapító antibiotikumot kell adni, masszázssal, gyógytornával segíteni a gyógyulásukat. Augusztus elején már elkezdtük szabadon engedni azokat az egyedeket, amik alkalmasak a szabad életre, de legkésőbb az augusztus 20-i hétvégén minden repülő gólyánkat elengedjük, amit csak lehet. Erre az eseményre várjuk szeretettel az érdeklődőket! A legelsőként beérkezett, akkor még röpképtelen és sérült gólyák mára felcseperedtek, a betegek meggyógyultak, és heten közülük elkezdhettek a szabadban felkészülni afrikai útjukra. A röpdét már „kinőtték”, körbepötyögtek, valamint megtanulták speciális „villanyoszlop tréningünk segítségével, hogy ne szálljanak villanyoszlopra sem.

Dr. Déri János

2020-ban év madara az erdei fülesbagoly lett

Leggyakoribb hazai bagolyfajunk. Közepes méretű, tollfülei hosszúak. A múlt század első felében a varjak vadászata során sok fészkaljat kilőttek, mivel gyakran foglalja el az elhagyott varjófészkeket költésre. A telet sokszor a településekre húzódva, általában örökzöldeken vészeli át. Egy-egy fenyőn nem ritkán több tucat egyed is napalozik, majd sötétedéskor vadászatra indulnak. Száz madárral és három hónapnyi teleléssel számolva az általuk biológiai úton eltávolított, mezőgazdasági kártevő egerek és pockok száma 18-27000 (36-54000), nem számolva a már néhány hetesen korábban ivaréretté váló kistrágszálók utódait – melyekkel ez a szám nagyságrendekkel nagyobb. Ha a baglyok (és más ragadozómadarak) nem végeznék el ezt a rágszálóirtást, a feladatot mi csak súlyos környezet- és természetvédelmi, humán egészségügyi kockázatot jelentő mérgek bevetésével, és akkor is csak részben tudnánk meg-

oldani. Gyakran ütik el éjjel az autók. Hazai állománya stabil, de a varjútelepek növelésével növelhető az erdei fülesbagoly állomány is, hiszen előszeretettel foglalják el költőhelyül a varjak fészkeit. Szarkák, vetési és dolmányos varjak fészkeiben költ, de ragadozó madarak gallyfészkeiben is előfordul, hogy megtelepszik, kivételesen pedig a talajon is költ. Hazánkban általánosan elterjedt, de a magasan fekvő, zárt erdőket elkerüli. Évente egyszer költ, viszonylag korán, már márciusban teljes a fészkalja. Egy átlagos fészkalj 5-6 tojásból áll. A hím csak a táplálékszerzésben segíti a tojót a költés során. A fiókák még jóval röpképességük előtt elhagyják a fészket, és a közeli fákon üldögélnek., ezeket a fiókákat nem kell „menteni”. Ebben az időszakban a fiókákra számos ragadozó jelent veszélyt (róka, nyest, héja és egerészölyv).

Konyhás István

Gólyák a kertben

A gólyák, amiket a gólyakertünkben helyezünk el a frissen kirepült, vagy egy heves vihar miatt fészekből kiesett madarak. Van köztük áramütés, vagy baleseti sérülés miatt szárny- vagy lábtörött, emiatt frissen műtött, intenzív ellátás alatt álló gólya is. Harminc év tapasztalattal a hátunk mögött, a jobb gyógyulási és túlélési eredmények érdekében úgy tartjuk a legjobbnak, hogy műtét után az első órákat, vagy napot, szükség esetén napokat zárt, sötét kartondobozban töltik. Az ilyenkor szükséges teljes ágynyugalom biztosítása miatt. Addig, amíg az elsődleges stressz oldódik, fájdalomcsillapítás, infúziós sokkalanítás, esetleges belső vérzések stabilizálódása, tüdőviznyő kezelése ideig. Ezekben az órákban

enni sem kapnak, az infúzió tartalmaz mindent, amire ilyen esetben a szervezetüknek szüksége van. Ezután még intenzív ellátást igényelnek, melyet más fajoknál, felnőtt madarak esetében, vagy felnőtt gólyáknál is a kórház kórtermeiben végzünk, de nekik jobb kint a kertben, a számukra ismerős gólyafészkekben, vagy a fűben, társaikat látva lábadozni. Ezt szó szerint értve, mert ha nem állnak fel műtét után azonnal, vagy egy héten, legkésőbb 10 napon belül, akkor a fekvéstől, az azzal összefüggő okok miatt elpusztulnak, mint az idős emberek a kórházban két hét után. Ezért természetük szerint nekik az árnyék nélküli, általuk megszokott és egyedül biztonságot jelentő gólyafészkek a legoptimálisabb. Ha onnan ki akarnak jönni, de műtött lábukkal nem tudnak, csak vergődnek, csapdosnak, kiteszük őket a fűre. Ott is kapják az infúziót naponta ötször, és a szükséges kezelést, jódkáli kenőcsös masszírozást, gyógytornát, etetést. Ha maguktól nem esznek, tömni kell őket. Ennek látványa szörnyű lehet a látogatók számára de meg kell tennünk. Ha nem sikerül, meghalnak. Akik a vizet elérik, ők benne mossák, áztatják a táplálékot, belefürdenek, ami emiatt pár perc alatt elszíneződik, de nem baj, így szeretik. A szülők a fészkekben nem itatják a fiókat, nem is tudják. Nem isznak, csak amikor már kirepültek. Nem emiatt

cseréljük a vizet óránként, hanem a felmelegedés miatt, hogy ne romoljon meg benne a hal, vagy csirkehús. Az itatást mi szondával oldjuk meg, és infúzióval egészítjük ki. A nap-sütés nagyon fontos számukra, legtöbbjük pár nap mesterséges táplálás és benntartás alatt is angolkóros lesz, melyet gyógyszeres kezeléssel korántsem lehet olyan gyorsan helyrehozni, vagy megelőzni, mint a minél több napfény biztosításával. Ha lehetőségük van árnyékba húzódni, akkor is inkább a napot választják, ők egyszerűen ilyenek. A gólyafészkek is mindig a tűző napon van, soha nem levelek árnyékában. A fészekből kilátszó kiscgolyát a szülők már nem védik szárnyukkal a naptól. A fiatal, repülő egyéb madarakat is több órán át napoztatjuk ketrecekben. Ha lábra kapnak, még mielőtt elrepülnének, a túlélő röpdébe kerülnek további felkészítésre, hogy megtanuljanak mindent, ami létfontosságú az újra szabad élethez. Sajnos lesznek olyan egyedek is, amiket már soha többé nem engedhetünk el. Ezek a madarak az állapotuk stabilizálása után a nagyrepdénkbe kerülnek, ahol életük végéig élhetnek. Akár párba is állhatnak és az új nemzedékkel hozzájárulhatnak a hazai gólya állomány stabilizálásához.

Dr. Déri János

Mint minden évben, eddig és most, és ezután is, ez a csúc szezon. Nálunk és máshol is. Eddig voltak az éppen fészekhagyó rigók és erdei fülesbaglyok májusban, majd a varjak, a cinegék, a rozsdafarkúak, a kuvikok és a fecskék júniusban, a vércsék és ölyvek, és minden eddigi júliusban, amihez most jöttek és jönnek és jönnek és jönnek a gólyák, ami mindent felülmúl. Naponta többször, nappal és éjjel, minden mennyiségben. Ez azt jelenti, hogy reggel megiszom a kávé és bemegyek a műtőbe, és nem jövök ki csak este, vagy éjjel, vagy hajnalban, mert még akkor is jönnek. Közben nincs szünet, nincs étkezés, sem ivás, még WC-re menés sem. Életmentés van. Szüntelenül és folyamatosan. Most 28 fetrengős gólyát ápolunk az intenzív osztályként üzemeltetett kertrészben. A kórtermekben telt ház van, de kint is jó nekik. Kell nekik a napfény és a társaság. Munkatársaink, és önkénteseink, sőt táborosaink folyamatosan etetik, itatják, álltatják, azaz a lábműtötteket, vagy lábra állni nem akarókat, vagy nem tudókat kézben tartva, lábaikat kiegyenesítve próbálják állva tartani félórákig, hátha majd egyszer úgy marad. Mert ha nem sikerül, meghal. Amelyik nem eszik magától, megtömik, ha kihányja, infúziózzák, és újra megtömik, mert ha nem sikerül, meghal. Igen ők, akik erre be vannak tanítva, és tudják, és jól is csinálják, amíg én a műtőben küzdök egy lábért, egy szárnyért, vagy mindegyikért, és egy életért. Sok lábért, sok szárnyért és sok életért. És nincs idő lefotózni és kipoztolni a Facebookra mind, csak esetleg egyet-kettőt hetente, mert dolgozunk. Nem

érünk rá megható ódákat írni arról az egyetlenről, és tudósítani mindennapjairól, mert nem egy van, hanem sok, nem tudjuk dokumentálni a mentéseket, mert nincs rá időnk, de azt megteszik mások, akik idehozzák a sérülteket, amelyeket mi gyógyítunk, mit tartunk és költjük rá a pénzt. Jól teszik, ha idehozzák, mert máshol nin-

csenek ennyien, nem értenek hozzá ennyire, és nincs rá kapacitásuk, se pénzük. Nekünk sincs, de csináljuk. 10 állandó dolgozó, 10 változó önkéntes, 20 táborozó itt, további 200 önkéntes az országban kezét-lábát elhánnya menti a madarakat a nap 24 órájában, felváltva. Évente 2000-et nálunk, további 1000-1500-at maguknál otthon, és szentesi, tiszaföldvári, nyíregyházi, szigetszentmiklósi, budapesti és szekszárdi mentőállomásainkon. De ott vagyunk Sárváron és Sajtoskálón, Sopronban, Győrben, Tapolcán és Kaposváron, Egerben, és minden részén az országnak. Társzervezeteink Mályiban, és Sukorón, Pécsen és Szigetváron, Fenépusztán és Szegeden, Nyíregyházán és Budapesten, mint a civilek, és az összes állatkert, nemzeti parki mentőhely mint a hivatalos, állami szektor vesznek részt a mentésben. Diszpécserközpontunkban és önkénteseinknél állandóan ég a telefon, nálam is. Magánszemélyek, önkormányzatok, rendőrség, polgárőrség, mindenki menteni akar, hív minket, mi pedig fenti kapcsolatainkhoz irányítjuk a beteget, vagy magunk megyünk érte. Két munkatársunk állandóan úton van valahol sérült madárért, mentett fiókáért, magam sem jövök haza egy rakomány papírdobozban szállított sérült madár nélkül, bármerre járok.

E-mailen, Facebookon, Messengeren, még többen kérik a segítséget, hiába mondjuk, írjuk, hirdetjük, hogy tele-

fonon várjuk a bejelentéseket, mert arra nincs emberünk, hogy minden posztot, fórumot, csoportot figyeljen a közösségi oldalakon, és időben intézkedjen. Ezért kérjük azokat, akik jobban ráérnek jelen lenni az online világban, hogy ha sürgős mentésről van szó, márpedig mindegyik az, hívjon telefonon elsősorban engem, vagy munkatársaimat. Ha nem vesszük fel, akkor visszahívjuk, mindig be vagyunk kapcsolva, csak mással beszélünk, vagy éppen műtők. Honlapunkon és Facebook oldalunkon ott vannak a mentőhelyek és azok az önkéntesek megyék szerint, akik hozzájárultak telefonszámuk kiadásához. De jóval többen vannak, akiket mi tudunk értesíteni. Mivel mindez önkéntes alapon működik, nem várható el, hogy mindenki mindig, mindenhol ráérjen, és azonnal intézkedjen, de azért vannak sokan, hogy találjunk köztük segíteni tudót. Ha valakinek nem sikerült megoldást találnia, és mielőtt belefárad a telefonálgatásba, bízva ránk, megtaláljuk a megfelelő embert, de addig is elmondjuk, hogy hogyan segíthet a madáron, hogyan nyújthat elsősegélyt, amíg megérkezik az önkéntesünk. Nem mondunk és önkénteseink sem mondanak olyat, hogy nem lehet segíteni és sorsára kell hagyni a sérültet, vagy a valóban mentésre szoruló fiókát. Ha valakinek ilyen információja van, kérjük közölje velünk, hogy tisztázni tudjuk a dolgot! Mindig vannak túlérzékenyek, türelmetlenek, szkeptikusok, mindent jobban tudók, mindenkibe belekötők, akikkel azért igyekszünk szót érteni, mert mi a madarakkal vagyunk.

Dr. Déri János

Mi a madarakkal vagyunk

Akkor is, ha minket ezért nem mindenki szeret. Akkor is, ha valaki csak minket nem szeret, a madarakat egyébként igen. Akkor is, ha valaki nem ért egyet a módszereinkkel, működésünkkel, vagy énvelem, vagy senkivel nem ért egyet, de ha a madarakat szereti, akkor egy hajóban utazunk. Legyen az magánszemély, önkéntes, civil vagy hivatásos, amatőr vagy profi, ha az állatokat szereti, rossz ember nem lehet. Sem politikai, sem világnézeti, sem egyéb szempontokból való hovatarozása senkinek nem befolyásolhatja az együttműködést. Bármilyen szervezet, intézmény, hivatal, vagy hatóság, ha céljaink hasonlóak, akkor egy irányba haladunk, és mindenkivel igyekszünk megtalálni a hangot. Ezért senki ne gondolja, hogy mert valamikor vitánk, nézeteltérésünk volt, hátrányos helyzetbe hozott, beszólt valamit, vagy kri-

tizált engem, vagy minket, szerveztünk bármely tagját, önkéntesét, akkor annyira haragszunk, hogy nem állunk vele szóba. Ha úgy is lenne, és ha vele nem is, mert lehet olyan, de az általa kért segítséget, gyógykezelést nem tagadjuk meg egy ártatlan állattól, ha rászorul. Mert egy az utunk, és hasonlóak a céljaink.

Madarakat gyógyítunk, hogy visszaadjuk a természetnek azt, ami a természeté. Tesszük ezt azért, a mi lehetőségeink szerint, mert minden egyes problémakör, ami miatt a vadon élő állatok sérülnek, az emberi civilizáció jelenléte a természetben. Ez az áramütés, a mérgezések, a balesetek, melyek országúton és az emberi lakókörnyezetben fenyegetik a madarakat. Ezek miatt olyan gyorsan változott meg a természeti környezet, hogy az állatvilág az evolúció során nem tudott megfelelően alkalmazkodni. Ezért ha mi, emberek hoztuk létre a számukra ártalmas létesítményeket és juttatunk ki a természetbe rájuk és magunkra is káros anyagokat, akkor erkölcsi kötelességünk, hogy segítsünk rajtuk. De tesszük ezt humánumból, állatszereletről, hivatásból eredő kötelességtudatból, mert nem tudunk elmenni egy rászoruló mellett segítségnyújtás nélkül. Ennek jegyében hoztuk létre a *Hortobágyi Madárkórházat*, az ezt üzemeltető Madárkórház Alapítványt és a tevékenységünket bemutató Madárparkot, ahol az egész országból beérkező évi 2000 vadmadarat gyó-

gyítunk, melyek jelentős részét teljes gyógyulás és gondos felkészítés után szabadon engedjük. A tartósan sérülteket életük végéig tartjuk számukra megfelelő életminőséget biztosítva a Madárparkban. Ha utódaik lesznek, azokat szabadon bocsátva gazdagítjuk a természetet. A megelőzést szolgáló kiállításunk és előadásaink, rendezvényeken való megjelenéseink, programjaink során igyekszünk az emberek szemléletét formálni, állat-és természet szeretetét felébreszteni és elmélyíteni. Tesszük ezt ingyen, bármiféle állami vagy önkormányzati támogatás nélkül, civil forrásból az adó 1 %-ából és adományokból. Amikor elkezdtük, nem biztatott senki. Inkább le akartak róla beszélni jóakaróink, mások várták a biztos bukást. Úttörői voltunk és vagyunk ennek a munkának, és bizonyítottuk, hogy van rá társadalmi igény és támogatási szándék. Most ugyanazok követnek, vagy utánoznak, sőt le akarnak körözni. Nem versengünk senkivel, mert ez nem konkurencia, hanem munkamegosztás. Többet mi sem bírunk, aki tudja, hadd csinálja. Aki nem tudja, annak megtanítjuk, mert mi a madarakkal vagyunk.

Az alapítvány idén 20 éves, melynek évfordulója szeptember 21-én, a bejegyző határozat jogerőssé válásának napján lesz. Ezt meg fogjuk ünnepelni, melyre szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

Dr. Déri János

Egy kicsit

12-en. Szám szerint ennyien szálltak ma el. Két hetet éldegéltünk együtt. Az első napokban csak néztek a kis gombszemükkel, összebújva, remegve. Lassacskán rájöttek, én vagyok az. A mama. Jövök, eszünk, beszélgetünk, énekelünk. 5 nap múlva már a lépteim hangjára hatalmas csivitelésbe kezdtek, hívtak, gyere, gyere már. Megtanultunk mindent szépen, együtt. Megértették, mit szeretnék. Felfogták, hogy már nem repül a csőröcskébe a kukac, nekik kell felcsipegetni a lábuk elől. Elkezdődtek az első szárnypróbálgatások. Nem ment mindenkinek

elsőre, volt, hogy lepotyogtak, néha csak bújtak az ablakban. Három napja még páran a vállamra szálltak. Játsoztak a hajammal, csipegették a ruhámat, locsogtak a fülembé. Így ficseri, úgy ficseri. Tegnap már a fejem körül röpdöstek körbe-körbe, de nem szálltak rám, inkább az ablak helyén lévő szúnyoghálóra kapaszkodva hajtogatták a magukét. Remélték, hogy megértem. Egy reggel már tudták, hogy tudom, mennének. Ki a kórteremből, bele a nagyvilágba, mert ott zöldebbek a fák.

Odakint nyüzsög az élet, várja őket. Felnöttek. Mind a 12 molnárfecske volt. És mind a 12 egy kicsit az enyém.

Németh Mónika

Súlyos betegek, baleseti sérültek elsősegély nyújtásakor mi a következők szerint járunk el: Ebben az időszakban elsősorban gólyák vezetéknek, kerítésnek, épületnek ütközése, csonttörések, belső vérzések, áramütés, sokk, kiszáradás, hőterhelés, stresszhatás, mindezek külön-külön, és együttes előfordulása esetén intenzív ellátást igényelnek. Alapszabály, hogy minél rosszabbul van a madár, annál inkább ne csináljunk vele semmit! Ez ebben gyakorlott szakember dolga. Ha felhívunk, tudunk tanácsot adni, de részletes és nagyon óvatos vizsgálat nélkül bármilyen beavatkozás, főleg etetési, itatási kísérlet végzetes lehet. Fentiek bármelyike halálos kimenetelű, és nem megfelelő kezelés miatt ez felgyorsulhat, de nyugalomban sokszor magától rendeződik.

- **Ha a balesetes madár nagyon elesett,** fejét sem tudja tartani, jó kondíció ellenére nem áll lábra, kötőhártyája nem rózsaszín, hanem világos, vagy fehér, akkor belső vérzés valószínű. Minden mozgás, vizsgálathoz, kezeléshez, etetéshez, itatáshoz való lefogás, rögzítés felszakíthatja a véralvadékkal már elzáródott érsérülést, és elvérzéshez vezet. Ezért ha nincs látható véres, nyílt törés a szárnyán vagy a lábán, akkor zárt, sötét kartondobozba téve hagyjuk nyugton pihenni 1-2 napot. Jó kondíció esetén mi 3 napig sem nyúlunk hozzá. Ha mégis szükséges, mert mindjárt meghal, akkor vérátömlesztés, infúzió, hason fekve, csontba lassan, testmelegen. Fájdalomcsillapító: Meloxycam inj. Antibiotikum: Florfenikol (Nufloor) szintén hason fekve.

- **Ha ugyanez, de nyílt törése van,** ak-

kor óvatosan, természetes, hason fekvő helyzetéből nem elmozdítva a törött végtagot fertőtlenítsük, és gyorsan sínezzük, kössük be.

- **Ha ugyanez, de a szájából vér folyik,** akkor tüdővérzés, ne csináljunk vele semmit, csak tegyük kartondobozba és hagyjuk békén 2 napig.

- **Ha tátog, és mind be-mind kilégzéskor hörög,** akkor tüdővizenyője van, és bár-mikor megfulladhat. Nagyon kíméletesen 3-6, esetleg 8 mg/ttkg (gólyának 1-2 ml) Furosemid vízajtót adjunk mell izomba, és hagyjuk nyugton pár órára. Ne etessük, ne itassuk, ne kapjon semmilyen infúziót!

- **Ha sovány és kiszáradt,** azt a szegycsonti taréj körüli mellizmok tapintásával és a lábujjak tövén a bőr ráncba csípésével tudjuk vizsgálni. Ha a szegycsonti taréj megfogható, akkor sovány, ha a bőr ránc nem simul el azonnal, akkor ki van száradva. Ha a kötőhártyája rózsaszín, akkor izotóniás (0.9 5-os NaCl, vagy Ringer) infúzió a comb belső részének bőre alá, 50 ml/ttkg/24 óra adagban testmelegen, melynek felét egyszerre adjuk be elosztva a két comb bőre alá. Ezt a külső

hőmérséklet szerint naponta két-három alkalommal, de szükség szerint akár óránként ismételjük.

- **Ha sovány és kiszáradt, de a kötőhártyája sápadt, vagy fehér,** ami vérfogyottságra utal, akkor az infúzióval csak óvatosan és lassan, mert nagy mennyiséggel felhígítjuk azt a kevés véret is. Ezért ilyenkor csak fokozatosan, tört adag infúziót gyakrabban adjunk bőr alá.

- **Ha sovány és kiszáradt, és már fejét hátrahajtva, tátog, agonizál,** akkor másodpercek alatt csontba (lábszárcsont térdízület felőli végébe) adjunk gólyának 5-10 ml 10-20 %-os szőlőcukor oldatot, mellyel esetenként visszahozható. Ha sikerült, lassan kapjon még fiziológiás sóoldatot a fentiek szerint.

- **Ha idegrendszeri tüneteket mutat,** fejét oldalt tartja, fel-le, vagy oldalt mozgatja, nyakát tekeri, mozgása inkoordinált, pupillái nem egyformák, remeg, nem áll fel, akkor agyrázkódás lehet, mely 2-3 óra nyugodt, csendes, sötét helyen tartás után helyrejön. Ha nem, akkor agyödéma gyanús, ilyenkor ne adjuk infúziót, akkor sem, ha ki van száradva, hanem gólyának 5-10 ml Mannit 5 %-os infúziót adjunk csontba, mely a vérkeringésbe kerülve magába szívja az ödémás helyről a folyadékot. Ezután negyed-fél órával 3-6 mg/ttkg Furosemiddel hajtsuk ki belőle, és ha egy óra múlva jelentős vizelet távozott, izotóniás infúzióval pótoljuk a folyadékot. Kapjon még B1 vitamint emberi adagban egy hétig. Szteroidot nem javasolnak a szakemberek, de mielőtt meghal, én meg szoktam próbálni.

Dr. Déri János

Támogatásból vásároltunk új röntgenhívót

A hozzánk bekerülő madarak nagy részének van valamilyen traumás sérülése, általában láb- vagy szárnytörése, de nem ritka rejtett törés sem, amit csak sejteni lehet tapintás alapján. A röntgen felvétel hamar megmutatja a testben lévő lövedékeket is, ficamokat, csontrepedéseket is, de az elvégzett műtét is jól ellenőrizhető így. Ezért is elengedhetetlen a munkánk során a minél jobb minőségű röntgenfelvétel. Eddig ezt egy elég „ős-

kori” módszerrel végeztük, de nem rossz diagnosztikai eredménnyel. Idén nyáron már egy foszforlemez előhívórendszer segíti a munkánkat, ami nagyon drága eszköz, viszont egy erre a célra felajánlott nagyobb összegű támogatásból sikerült beszereznünk. Az új gépünk azonnal digitalizálja a röntgenfelvételt, nem kell vegyszerben hívni. Köszönjük az önzetlen felajánlást, a támogatónk kérte, hogy kiletét ne áruljuk el!

Véget értek idei madármentő táboraink

Ezen a nyáron öt turnusban volt természetismereti és madármentő táborunk. A résztvevők a madármentés fortélyaiival és a Hortobágy természeti szépségeivel ismerkedhettek meg. Kirándulásra is jutott idő, csónaktúra, vadaspark, pusztai

szafari, halastavi kisvonatozás és lovasszekerezés színesítette a programot. A táborba általában 9-12 évesek jelentkeztek, de szinte minden turnusban volt felnőtt jelentkező is. Éppen ezért jövőre indítunk külön felnőtt turnust is, hiszen teljesen

máshogyan kell felépíteni egy tábori programot egy tizenévesnek és felnőttnek, esetleg nyugdíjasnak. Az év elején meghirdetjük táborainkat 2020-ban. Tesszük ezt azért, mert egy turnusban 10-14 főnél több érdeklődőt nem szeretnénk fogadni. Ennek oka, hogy csak ezzel a létszámmal tudunk ér-

demben foglalkozni, hiszen a tábor elég speciális a madármentés miatt. Ezért kérünk mindenkit, hogy ne halassa a megadott határidő végére a jelentkezést, mert tapasztalataink szerint addigra már szinte minden hely betelik!

Konyhás István

Rommá tört törpegém

Valószínűleg elüthették, az út szélén találták. Jobb felkarcsontja 3 helyen, mindkét alkarcsontja 1-1 helyen, és jobb combcsontja szintén 1 helyen tört. Ez összesen 6 törés. Ma felkarcsontját rögzítettük, de még műtétek sorozata vár rá, mire mindene a helyére kerül. Sajnos egy altatás alatt nem lehet az összes törést a helyére tenni. A madár étvágya viszont meglepően jó, így bízunk abban, hogy lesz ereje kibírni a rengeteg megpróbáltatást.

Eszközfelújítást kaptunk ajándékba

Megérkeztek a felújított eszközeink az *EMD Endoscope Technology*-tól. Már nagyon vártuk, de nem igazán számítottunk arra, hogy ennyire jól sikerülnek. Mikor megláttuk a csomagot, először azt hittük, új eszközök érkeztek. Rá sem ismertünk ollóinkra, fogóinkra. Szépen egyesével sterilen csomagolva, csillogó fénnel lapultak a csomagban. Mindegyik tökéletesen illeszkedik, egyik sem lötyög, vagy szorul. Alig merünk most hozzájuk érni. Meghatódottságunkat még legyőzzük, utána őszinte örömmel kezdjük velük újra a munkát. Szerszámainkon kívül egy kis ajándékot is rejtett a zacskó. Néhány plusz eszköz is be volt csomagolva, egy kis felirattal. Hálásan köszönjük a cégnek a felújítást!

Várjuk önöket augusztus 19-20-án
12 órától a felgyógyult gólyaink és
más madarak nyilvános szabadon
engedésére!

2019. augusztus 24.

ÉjszakáZOO

Állatkertek éjszakája **Hortobágyon**

A Hortobágyi Vadaspark
és a Hortobágyi Madárkórház
18 órától közös programmal várja
a látogatókat. A helyszínek között
a vendégeket vadasparki busz szállítja
és a program közös jeggyel látogatható.
A busz a Hortobágyi Madárkórháztól
indul óránként 19.00 órától.
Részvételi díj: 2000 Ft/fő

PROGRAMOK

HORTOBÁGYI VADASPARK

- éjszakai szafari a rekonstruált őstulok és mongol vadlovak között
- éjjeli lepkészet fénycsapdázással
- fáklyás szakvezetés, ahol megtudhatjuk, hogyan alkalmazkodtak az éjszaka aktív állatok a sötétben való vadászathoz

HORTOBÁGYI MADÁRKÓRHÁZ

- fáklyás madárkert séta
- tárlatvezetés a kórházban óránként
- 21.00 órakor baglyok szabadon engedése és tábortűz
- az éjszaka állatai és kisállat bemutató

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!

Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.

Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 12 000 példányban.

Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió (Veres Hajnalka) • ISSN 1788-456X

Megtálalható országserte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban.

